

Autodeterminazio eskubidea
Europako bihotzetik

Holanda eta Finlandia iheskor Euskal Herriaren autodeterminazio eskubideaz

«Euskal Herriko gatazka Espainiaren arazoa da lehenik», diote Atzerri ministroek

Nazio Batuen Giza Eskubideen Batzordean giza eskubideen urratzeaz aritu ziren joan den astean Genevan. Tarja Halonen Finlandiako ministroa Europan berean dauden gutiengoan zapalketaz aritu zen. Van Mierlo Holandakoa, aldiz, nazioartean gerrateen ondorioz dauden eskubide zanpatzeaz. Biei Euskal Herriari buruzko iritzia galdegin diegu.

Hur Gorostiaga / Geneva

TARJA Halonen, Finlandiako Kanpo Arazoetarako ministroa, gutiengoan eskubideaz aritu zen bereziki. Nazioarteraino joan gabe, norberaren estatuan dauden gutiengoan eskubideaz aritu zen, emakume, haur, indigena, herritar gutiengoak, homosexualak eta beste aipaturik. Gisa horretan, beraiek Europako Batasunean sartu baino lehenago zeuden hamabi estatuetan giza eskubideen errespetu gabeko kasu horiek bazeudela oroitarazi zuen.

«Herrien izenik erranen ez badut ere, estatu horietan oraino Parlamentuko kideak preso sartzen dituzte arrazoi politikoen-
gatik, eta tortura erabiltzen da», erran zuen Halonenek. Segidan, Nazio Batuen Erakundeari arazo horiek hurbiletik segitzeko galdea egin zion.

Hitzaldia bukatu eta errandakoa zehazteko galdegin bagenion ere, ez zen urrunago joan. Hala

ere, Euskal Herriaren autodeterminazio eskubideari buruz galdegin eta erantzun zigan. «Bi gauza kontuan hartu behar ditugu. Batetik, giza eskubideak beti errespetatu beharrekoak dira. Herri guztietan eta Europa osoan batez ere. Beste arazo bat da ea herriek autodeterminaziorako eskubidea duten ala ez. Hor kasuz kasu ikusi beharko genuke. Gu ez gaude, printzipioz, Euskal Herriaren autodeterminazioaren alde ez kontra. Itsasoz berezirik dauden lurraldeentzako gauzak errazago ikusi ohi dira. Euskal Herriaren kasuan, aldiz, lurralde zatiketa hori ez da bereizten, eta zailagoa da. Prozesu horiek oso luzeak izaten dira, eta arretaz aztertu behar dira», azaldu zuen.

Gatazka horretan Finlandiak eskusartzerik izan beharko lukeen ala ez galdeginik zera azaldu zuen ministroak: «Lehenik Espainiako Gobernuaren eta euskal popularen arteko gatazka aztertu beharra dago».

Hans Van Mierlo, Holandako Atzerri ministroa, Genevan, NBEren egoitzan.

HUR GOROSTIAGA

Tarja Halon (Finlandia): «Gu ez gaude, printzipioz, Euskal Herriaren autodeterminazioaren alde ez kontra».

Hans Van Mierlo (Holanda): «Ez dezaket zuzenki erantzun Euskal Herriak autodeterminazio eskubidea duen ala ez».

Esan zuenez, «ez da gatazka bakarra Europan, gehiago badaudelako. Gatazka horiek gure atentzioa merezi dute, eta xeheki aztertu beharko genituzke. Hori bai, edozein gobernuak giza eskubideak errespetatu beharra duela diot berriz ere».

Gatazkari irtenbide zehatzik proposatu gabe, Finlandiaren adibidea azaldu zigan ministroak Kanpo Arazoetarako ministroak. «Finlandian hizkera ezberdin eta lurralde ezberdinak ditugu. Ez dut erran nahi inorentzako adibide garenik, baina bertan Estatuak beraiekin duen harremana aztertzea interesgarri litzateke, Europan egon daitezkeen bertze adibideen artean».

Hans Van Mierlo Holandako lehen ministro eta Kanpo Arazoetarako ministroa nazioarteko giza eskubideaz aritu zen batez ere. Ruanda eta Jugoslavia ohia izan zituen batez ere mintzagai, eta bertan izan diren gerrateetan giza eskubideen zapalketa masiboa gertatu izan dela azpimarratu zuen.

Ondotik, Euskal Herriko egoerari buruz Van Mierlori duen iritzia zuzenki galdegiteko parada izan genuen, baina ez zion zuzenki erantzun nahi izan Euskal Herriaren autodeterminazioari buruzko galderari.

«Ez dezaket zuzenki erantzun Euskal Herriak autodeterminazio eskubidea duen ala ez. Euskal Herriaren arazoa Espainiaren arazoa da lehen-lehenik. Espainia ari da Europako Batasunaren baitan gobernu arteko batzurrean asilo politikoaren gaiarekin, eta hori aztertzen ari gara momentuko. Goizegi litzateke autodeterminazioaren gaiari erantzuteko», adierazi zion EGUNKARIARI Van Mierlo ministroak. X

ABERRI EGUNA 1997

iruñera!
baionara!

LAB
langile abertzaleen batzordeak